

Nom i Cognoms:

Grup:

Data:

1) En una botiga, un client s'ha gastat 150 € en la compra de 12 articles, entre discos, llibres i carpetes. Cada disc li ha costat 20 €, cada llibre 15 €, i cada carpeta 5 €. Se sap que entre discos i carpetes hi ha el triple que de llibres.

a) Formuleu el sistema d'equacions associat a l'enunciat anterior.

b) Solucioneu el sistema anterior pel mètode de Gauss i determineu quants articles ha comprat de cada tipus.

(1,5 punts)

a) Si anomenem x el nombre de discos, y el nombre de llibres i z el nombre de carpetes, tenim que

$$\left. \begin{array}{l} x + y + z = 12 \\ 20x + 15y + 5z = 150 \\ x + z = 3y \end{array} \right\} \left. \begin{array}{l} x + y + z = 12 \\ 4x + 3y + z = 30 \\ x - 3y + z = 0 \end{array} \right\}$$

b) Resolem el sistema aplicant el mètode de Gauss:

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 1 & 1 & 12 \\ 4 & 3 & 1 & 30 \\ 1 & -3 & 1 & 0 \end{array} \right) \xrightarrow{\substack{1a \\ 2a - 4 \cdot 1a \\ 3a - 1a}} \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 1 & 1 & 12 \\ 0 & -1 & -3 & -18 \\ 0 & -4 & 0 & -12 \end{array} \right) \rightarrow$$

$$\rightarrow \left. \begin{array}{l} 1a \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 1 & 1 & 12 \\ 0 & 1 & 3 & 18 \\ 0 & 1 & 0 & 3 \end{array} \right) \\ 2a \cdot (-1) \\ \frac{-1}{4} \cdot 3a \end{array} \right\} \left. \begin{array}{l} x + y + z = 12 \\ y + 3z = 18 \\ y = 3 \end{array} \right\} \begin{array}{l} y = 3 \\ z = \frac{18 - y}{3} = \frac{18 - 3}{3} = 5 \\ x = 12 - y - z = 12 - 3 - 5 = 4 \end{array}$$

Solució: Per tant, ha comprat 4 discos, 3 llibres i 5 carpetes.

2) Utilitzant determinants discutiu el sistema següent, segons els valors del paràmetre a . Resoleu-lo en els casos de compatibilitat:

$$\left. \begin{array}{l} 2x + ay + 4z = 2 \\ ax + 2y + 6z = 0 \\ 4x + 2ay + 10z = a \end{array} \right\}$$

(0,2 de $|A|$ + 1,8 de discussió + 1,5 Solució SCD+ 1,5 solució SCI =5 punts)

• Estudiem el rang de la matriu dels coeficients. Mirem $|A|$:

$$|A| = \begin{vmatrix} 2 & a & 4 \\ a & 2 & 6 \\ 4 & 2a & 10 \end{vmatrix} = -2a^2 + 8 = 0 \rightarrow a = \pm 2$$

• Si $a \neq 2$ i $a \neq -2 \rightarrow \text{Rang}(A) = 3 \implies \text{Rang}(A') = 3$ i com hi ha 3 incògnites queda que el sistema és compatible determinat (SCD)

Si calculeu la solució per exemple per Cramer i simplifiqueu queda que la solució és:

$$X = \frac{-3a + 10}{a + 2}; \quad Y = \frac{-2a + 12}{a + 2}; \quad Z = \frac{1}{2}a - 2$$

- Si $a = 2$, queda:

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 2 & 2 & 4 & 2 \\ 2 & 2 & 6 & 0 \\ 4 & 4 & 10 & 2 \end{array} \right)$$

Observem que la 3a equació és la suma de les dues anteriors

i que $\begin{vmatrix} 2 & 4 \\ 2 & 6 \end{vmatrix} = 4 \neq 0$.

Per tant, $\text{ran}(A) = \text{ran}(A') = 2 < \text{nombre d'incògnites}$. El sistema seria compatible indeterminat amb 1 grau de llibertat. En aquest cas per exemple agafem com a paràmetre la x i les solucions queden així

$$\left. \begin{array}{l} 2x + 2y + 4z = 2 \\ 2z + 2y + 6z = 0 \end{array} \right\} \begin{array}{l} x = \lambda \\ y = 3 - \lambda \\ z = -1 \end{array}$$

- Si $a = -2$, quedaria:

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 2 & -2 & 4 & 2 \\ -2 & 2 & 6 & 0 \\ 4 & -4 & 10 & -2 \end{array} \right)$$

En aquest cas, com que $\begin{vmatrix} -2 & 4 \\ 2 & 6 \end{vmatrix} = -20 \neq 0$, $\text{ran}(A) = 2$.

A més, $\begin{vmatrix} -2 & 4 & 2 \\ 2 & 6 & 0 \\ -4 & 10 & -2 \end{vmatrix} = 128 \neq 0 \rightarrow \text{ran}(A') = 3$

Com que $\text{ran}(A) = 2 \neq \text{ran}(A') = 3$, el sistema seria incompatible (S.I.).

3) Troba el valor del determinant següent:

$$\begin{vmatrix} 3 & -1 & 2 & 1 \\ 2 & 0 & -1 & 2 \\ -3 & 1 & 1 & -2 \\ -2 & 2 & 0 & 1 \end{vmatrix}$$

(1 punt)

$$\begin{array}{c} \text{FILES} \\ \begin{vmatrix} 3 & -1 & 2 & 1 \\ 2 & 0 & -1 & 2 \\ -3 & 1 & 1 & -2 \\ -2 & 2 & 0 & 1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1a & 3 & -1 & 2 & 1 \\ 2a & 2 & 0 & -1 & 2 \\ 3a+1a & 0 & 0 & 3 & -1 \\ 4a+2 \cdot 1a & 4 & 0 & 4 & 3 \end{vmatrix} \stackrel{(1)}{=} \begin{vmatrix} 2 & -1 & 2 \\ 0 & 3 & -1 \\ 4 & 4 & 3 \end{vmatrix} = 6 \end{array}$$

- (1) Desenvolupem per la 2a columna.

4) Donades les matrius:

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 2 & 1 & -2 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, C = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 1 \\ 1 & -3 \end{pmatrix} \text{ i } D = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -2 & 0 \\ 1 & 3 \end{pmatrix}$$

Trobeu la matriu X tal que $A \cdot X \cdot B = C + D$

(2 punts)

Existeixen les inverses de A i B ja que $|A|=1$ i $|B|=2$ no són zero.

Així doncs podem aïllar la X. Queda $X = A^{-1} \cdot (C + D) \cdot B^{-1}$ i fent els càlculs:

$$A^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 \\ -2 & 1 & 4 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}; B^{-1} = \begin{pmatrix} \frac{1}{2} & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}; C + D = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \\ 2 & 0 \end{pmatrix}$$

$$X = A^{-1} \cdot (C + D) \cdot B^{-1} = \begin{pmatrix} \frac{-1}{2} & 2 \\ 3 & -3 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$$

5) Enuncieu i demostreu 2 propietats dels determinants.

(0,2 enunciats + 0,3 demostracions = 0,5 punts)

Teoria feta a classe.